

El nostre retrat de Déu

DIVENDRES, 14 DE SETEMBRE DE 2012 02:00

(3 Vots)

Tweet

0

L'ésser humà construeix la seva vida a base de les eternes absències

ALEXANDRA GREBENNIKOVA

L'únic sentit que pot tenir escriure sobre un bon llibre és encoratjar els potencials lectors a que el llegeixin. Quan reconeixem, en les paraules de l'altre, el que sentim com a la nostra pròpia veritat, el mínim que podem fer és començar a llegir, remetent el lector a la font original de la saviesa, per a que pugui gaudir-ne allà on l'havíem trobat.

Fa tant que vull escriure sobre Lluís Duch que la idea de fer-ho ha esdevingut una part orgànica de la meua percepció de mi mateixa: "Tinc trenta-vuit anys, visc a Les Bons d'Encamp, i un dia escriuré sobre Lluís Duch." I cada vegada que em poso a fer-ho, tinc la justificada sensació de no haver pogut indagar en més que trets petits del seu pensament, de fer-vos una imatge molt aproximada i esquemàtica d'un dels seus vessants. Avui parlaré sobre el llibre "Religió i comunicació", publicat l'any 2010 per la Editorial Fragmenta, dedicat, entre d'altres temes, al paper que té tot allò que és absent a les nostres vides: poden ser coses, persones i tota una sèrie de realitats.

L'ésser humà és un ésser paradoxal. Lluís Duch li dona diverses definicions. El defineix com a un ésser que està sempre "in fieri", sempre encaminat a algun lloc, sempre fent camí. I a més a més, "un ésser interrogatiu". I també, com a "un ésser fronterer", un «paradoxal esperit encarnat». Ho explica citant Pascal: «L'home no és ni àngel, ni bèstia, i qui fa l'àngel, fa la bèstia». L'ésser humà és un ésser paradoxal que construeix la seva vida - o la seva visió de la vida, que és pràcticament el mateix, - a base de les eternes absències. La majoria de les persones que són, per a nosaltres, essencials, es troben físicament absents en la majoria dels moments quan hi pensem. I quan són físicament presents, cada vegada que ens separem d'ells, tenim la necessitat de fixar la seva futura presència a les nostres vides mitjançant una frase convencional: «fins demà», «fins després», «fins aviat», que ens donen la seguretat que l'ésser estimat, proper o simplement conegut no està a punt de desaparèixer a l'infinit de l'univers sense que mai més sapiguem que se n'ha fet. Lluís Duch - tant als seus llibres com en les seves ponències i conferències - sovint ha repetit la frase del poeta Rilke que diu que els éssers humans constantment estem acomiadant-nos, «tothora prenent comiat». El mateix Rilke, segons llegim a «Religió i comunicació», defineix els símbols com a «absències que ens fan viure». El que ens fa viure és la representació simbòlica de tot allò que trobem absent.

A «Religió i comunicació», Lluís Duch parla de la possibilitat d'entendre «el sagrat» precisament com a absència, «és a dir, com el que es troba - i es trobarà sempre - separat, com el que solament pot arribar a estar present en forma d'absència» (p. 193). I es cert que podríem arribar a definir la transcendència com «l'absent absolut» (p. 155). Som éssers paradoxals, i en conseqüència, la nostra relació amb «l'absent absolut» també és paradoxal. Hem de parlar de Déu, perquè parlar - o «representar» d'alguna manera que no es limita necessàriament a paraules, sinó que engloba tots els llenguatges humans possibles, musicals, pictòrics etc. - és la manera que tenim per calmar, per fer empal·lidir, la nostra universal, humana i eterna angoixa de l'inassolible, el nostre desig de perfecció. Perquè - a causa de la nostra "teatralitat inherent a la condició humana" (p. 194) - la necessitat imperiosa de representar, de posar en paraules, "emparaular" la realitat és imprescindible, insubstituïble per a la nostra constitució com a humans.

Es podria discutir que només una part de la humanitat (tot i que es tracta d'una molt gran part de la humanitat) té aquesta necessitat de "emparaular" la imatge de Déu. Tot i així, Lluís Duch afirma positivament que "la possibilitat religiosa de l'ésser humà és comuna a tots els membres de la humanitat com a conseqüència de la finitud compartida entre ells". En altres paraules, si els éssers humans mai arribessin a vèncer la mort que en el nostre estat present, ens espera a tots, si esdevinguessin immortals, potser esdevindrien "areligiosos", però en aquest cas es tractaria d'uns éssers fonamentalment distints del que som nosaltres avui. Tal i com som, "l'ésser humà és i serà sempre un possible homo religiosus" (p.45)

D'altra banda, el mateix Lluís Duch fa patent que qualsevol representació simbòlica de Déu resulta «contaminada» per les condicionants històrico-culturals del subjecte que la intenta. És més: donat que Déu sobrepassa qualsevol possible descripció humana, qualsevol intent de simbolització que en podem fer és necessàriament incomplet, parcial. Déu és tan intrínsecament distint del món, que l'intent de la seva descripció pot resultar tan và com l'intent de descriure, diguem-ne, el nostre millor amic en el llenguatge de les xifres, o trobar una figura geomètrica que englobi la seva essència («Miquel és un hexàgon»). Però si hi pensem, qualsevol intent de fer present l'absent, qualsevol representació (ni que es tracti de la representació d'en Miquel mitjançant hexàgons) no és mai la recreació perfecta d'un tal "Miquel" sinó la creació d'una altra, nova realitat que, per molt que pugui correspondre a l'objecte que intentem descriure en la seva essència, mai no li és totalment equivalent.

Mai no arribarem a descriure Déu correctament. Tampoc som capaços de deixar de parlar-ne. Tal i com llegim en un altre llibre del mateix autor ("Un extraño en nuestra casa", Herder, 2007, p. 251): "D'alguna manera, la nostra imatge de Déu és el nostre propi autoretrat". Només em queda afegir-hi que potser totes les imatges que fem de Déu són, en realitat, el nostre propi autoretrat".

enfemen

banner_monografics

experimentat, somniat o presentit, siguin retrats de persones, paisatges, novel·les o simfonies, quadres abstractes, cançons d'amor o anàlisis dels llibres que hem llegit, són els nostres propis autoretrats.

Per a més informació consulti l'edició en paper.

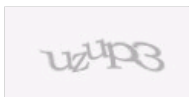
Escriure un comentari

Nom (obligatori)

E-mail (obligatori)

Sitio web

☞ Subscriure's a la notificació de nous comentaris

↕ Actualitzar

Enviar

JComments

[Qui som](#) [Tarifes de Publicitat](#) [Tarifes de Publicitat Web](#) [Avis legal](#) [Els nostres e-mails](#) [Dades de la web](#) [Connexió](#) [Cultura](#) [Contacte](#)

RSS

Enllaços d'interès

[Trànsit](#) | [El temps](#) | [Les pistes](#) | [La borsa](#) | [Pàgines grogues](#)

Enllaços Recomanats

[Moda Andorra](#) | [Nexe](#) | [Blog Nexe](#) | [Barroca](#) | [Pollyanna](#) | [Festa de la Joventut](#) | [Unió hotelera d'Andorra](#) | [Col·legi de Metges d'Andorra](#) | [Andorra Turisme](#) | [Govern d'Andorra](#) | [Legalis](#) | [Exposicions de l'Arxiu Nacional](#) | [Mira Audiovisual](#)

Copyright © 2012 El Periòdic d'Andorra - Actualitat Andorra, Notícies Andorra. Tots els drets són reservats. Produït per **Nexe**.